

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Egyházt statisztikai tanulságok.

annalságos adatokban roppant bővelkedik a kalocsai érseki egyháztartományról legújabbban megjelent s előttünk fekvő szhematizmus vagyis vallás-statisztika.

Az érzelmeik politikája, mindig rossz politika volt és marad; tehát nem érzelmi, hanem magasabb, vallás-erkölcsi szempontból taglalgatjuk ezen könyv adatait.

De mindenek előtt feltűnik azon aránytalanság, mely az egyes plébániákat lélekszám szerint jellemzi. Negyven ezernyi lélekszámtól kétszáz nyolcig való lélekszám: oly úrt mutat, hogy abban a lelkeskedő papság magasztos hivatásával tisztában levő elme megdöbbenve tévedez.

Ó-Verbáson, a legkisebb plébánián, a kalocsai bitoros-érsek fejedelmi bőkezűségéből kedves kis templom épült, hogy a túlsúlyban levő protestáns és szerb hívekkel szemben a katolicizmusnak oázisul szolgáljon.

Ó-Kéren már majd egy század óta van plébánia, pedig csak 567 hivat számlál. Krusevlyán több mint egy század óta áll föl parochia 941 hívővel. Pacserón 615 lélekkel 60 éve van r. k. lelkész.

Vannak még kisebb plébániák is a főmegyében; de ezek nincsenek vármegyénk területén, tehát nem foglalkozunk velük.

Vizsont vannak helységek és puszták, melyek a felhozottaknál sokkal nagyobb, egynehány esetben tizszer akkora lélekszámot mutatnak anélkül, hogy vallás-erkölcsi oktatással rendelkezzenek. Így Jankovác egyik filiálisán Kiszálláson 1724, a két Mateovicson 753 lélek vegtél pap nélkül.

Gyulafalván pedig, Kerya új fiókközségében 1610, Tiszakálmánfalván, Zsalyba fiókközségében 756 római katolikus van letelepítve s nélkülözti testi-lelki bajainak leghivatottabb, legmegbízhatóbb ügytársát, a plébánost. Ugyan ezen két község az érsek és kormány kegyéből talán már nemsokára kap parochiát.

Ezek azonban eltörpülő csekélységek, ha szemügyre vesszük, hogy Szabadka városának határában, melyikbe sok apró német hercegség befért volna, Kelebián 3738, Sebesicsen 3444, Tavankuton 3044, Verusicsen 3091, Tompán 1763, Nagyfényen 1549, Györgyénben 1546, Vámtelenen 1278, Zobnaticán 1160 lélek van, mely templomot és szószéket csak hírből ismer; mely valóságos pária módjára lelki finomítás, erkölcsi oktatás nélkül lézeng a világon.

Ezért a bitoros főpap tesz sokat, nagyon sokat; de nem tehet mindent.

A könyv minden harmadik lapja tanuskodik azon kifogyhatlan bőkezűségről, mellyel a főpásztor templomok és parochiák sűrű emelésével, a vallásos nevelés szentélyeinek felállításával, Isten dicsőségének és hívei lelki üdvének áldoz.

Mint hogy azonban az érseki jövedelmek a népesség szaporodtával nem nőnek, hanem egyre több felőlről vétetvén igénybe, inkább apadnak; minthogy továbbá morális tekintetektől sem volna helyes, hogy a nép, mások ingyen való jóvoltából jutván lelki szükségleteihez, a különben is nagyon terjedő hitközömbösségbe beleroszadássáék és más felekezetűek kultuszterheit ne is ismerje: azért ilyen számadatok láttára nem szabad sem úgy nyilatkozni, hogy csináltasson új plébániákat az egyik kevésbé érdekelt fél, a papság vagy főpapság; sem úgy, hogy míg a nép magától nem vállalkozik a papi s egyházi terhek viselésére, addig hagyassék lelki vezető nélkül.

Mert aki meg van győződve arról, amit államférfiaink és döntő köreink/országában és sajátában, valamint közoktatási törvényünkben bölcsen hangsúlyoztak, hogy az egyház oktató nevelése, szenvedélyszelidítő gondozása nélkül nem terem olyan nemzedék, mely a hazaszeretnek

és polgári kötelességtudásnak csak legelembb érzetét is tanusíthatná: annak el kell szomrodnia, midőn látja, hogy az ország más részeihez képest dúsan termő földünk, vagyonos népünk körében, ily tönkresújtó statisztika emelvédat a nép vallás-erkölcsi érdekeinek elhanyagolása miatt ellenünk, most élő és szereplő férfiu nemzedék ellen.

Növeli ezen szomorú ténynek megdöbbenő hatását azon körülmény, hogy — legalább tudomásunk szerint — jelenleg se egyházi, se a világi részről nincs foganatban semmiféle olyan intézkedés, mely legalább a messze jövőre nézve azzal a jó reménnyel hitegethetne bennünket, hogy ilyen vagy olyan föltétel mellett ekkor vagy akkor ezek a szegény emberek is részesülnek a legelembb kultúra és legszükségesebb földi vigasztalások áldásaiban.

Mert nyiltan be kell vallanunk, hogy még szoros kivitelkép se tudunk csak elvétve is egy oly előintézkedésről, mely bár csak jámbor föltevésnéppen is, méhében rejtene ezen kérdéseknek várható megoldását, ezen szükségleteknek kielégítését.

Azt pedig ugyan ne higgye senki, hogy az illetékes parochiák a legjobb akarat mellett is elláthatják csak bár felényire az ilyen pusztai híveket. Hiszen ha az az eset állana, vagy okosan vitatható volna, akkor minek volt Pacserón, Ó-Morovicától egy kiáltásnyira, minek Krusevlyán, Gákova tőszomszédjában, minek Tovarisován, Obrovácnak majdnem folytatásában, plébániákat állítani — ha nem azért, hogy a nép helyben, mindenkor hozzáférhetően rendelkezék egy olyan férfival, aki anyagi gondjaiban tanácsadója, lelkiekben atyja, erkölcsi életében példája és mestere legyen?

Ha általában szükség van lelkészekre, akkor lehetetlen még csak kétségsbe is vonni, hogy 1—2 ezres helyen, az anyaegyháztól két órányira — néha utaink mellett elérhetlen messzeségre — lakó hívek nem nélkülözhetik az értük, velük, nekik élő pásztort. Hiszen aki azt állítja, hogy ezek nélkülözhetik, hogyan fogja bebizonyítani, hogy azok máshol kisebb számú híveknek egyáltalában szükségesek?

És ha elgondoljuk s vizsgáljuk, hogy az ilyen lelkész nélküli falvakban milyen az iskola — ha ugyan van — milyen általában a köz-erkölcsiség: lehetetlen pusztá felekezeti s vallási kérdések tekinteni a parochia kérdését; hanem azt kell mondani, hogy a legfontosabb állami, honfui és erkölcsi érdekek követelik ezen abnormitásoknak megbeszélését és megszüntetésük módjainak kutatását.

Ilyen öröklött s megszokás által berögzött bajokon — elismerjük — hamarosan segíteni nem lehet. Nem is arról van szó, hogy egy század, vagy hosszú évtizedek mulasztására mi, jelenlegi nemzedék rögtönözünk panaceát.

Hanem igen is kötelessége és pedig első sorban az egyházi főhatóságnak ezen sajnos és következményeiben kiszámíthatlan közömbösséget, a maga fontosságához s az ügy komoly voltaához arányos gondnal tanulmányozni s valami oly módról gondoskodni, hogy bárhonnan is — akár az állam, akár testületek, akár egyesek részéről — valami kultuszalap vagy templomkassza létesíttessék, melynek jövedelmei a jelzett célra kamatoztassanak.

Mert ha az olyan »kegyurak«, akik urak, kegy nélkül, senki új teherviselővel nem cseréli föl, és nem gondoskodnak arról, hogy a növekedő népesség arányához képest a kultusz-alapok gyűjtése is meginduljon: akkor nemsokára el lehetünk reá készülv, hogy a vallás, a föld népének méze a siralomvölgyében, valamint az erkölcs, az ország támasza s talpköve, a népszám emelkedéséhez képest fog hanyatlani. Ez pedig nem lehet érdekében sem az egyháznak, sem az államnak.

Február havi közegészségügyi jelentés.

Zombor sz. kir. városáról.

A letolyt hó közegészségügyi viszonyai általában, viszonyítva a múlt évihez, kielégítőnek mondhatók. Az uralkodó körnemtő, mint ez évszakban rendszeren, leginkább a légző szervek hurutos és lobos bántalmaiban nyilvánult. Ebből kitolyólag nagy számmal fordultak elő gümőkórban való elhalálozások.

A ragályos betegségek közül szörványosan a hártás torokgyík 8 esete fordult elő, melyek közül 5 gyógyulással, 3 halállal végződött. Továbbá előfordult több kanyaró eset is, ezek azonban oly enyhe lefolyásúak voltak, hogy alig tekinthetők megbetegedésnek. Himlő megbetegedés egy ízben fordult elő, az iskolai kimutatásban, de ez nem megbízható, a menyenyiben a gyakorló orvosoktól ily esetre vonatkozólag jelentés nem adatott be.

Kor tekintetében legtöbb megbetegedés és ennek folytán halálozás, a felnőtteknél fordult elő, miután ezek napi foglalkozásaik után járva, kénytelenek voltak kitenni magukat az idő viszontagságainak, mi, kivált ezen hónap zord időjárása folytán, nem maradhatott káros következmény nélkül az egészségre. Hasonló számos megbetegedési eset fordult elő az iskolába járó gyermekek között, mint ezt a róm. kath. iskolából beérkezett havi jelentés mutatja, a mely szerint e hónapban a gyermekek között 70 betegedési eset fordult elő.

Orvos-rendőri szempontból megvizsgáltam a nendits-tanyai iskolát, mely alkalommal a tanítót, Stolisits Mártont, köthártyalobban (trachoma) szenvedőnek találtam. Ezen esetet az iskolai igazgatóságnak oly megkereséssel jelentettem be, hogy a nevezett tanítót a tanítástól teljes felgyógyulásig menteném fel.

A m. kir. tanfelügyelőség felhívása folytán meglátogattam még a szelencse-kültéri leány iskolát az ott állítólag előfordult vörheny megbetegedési esetek mibenlétének megállapítása végett és azt találtam, hogy nem vörheny (scarlatina), hanem kanyaró (morbilli), néhány igen enyhe lefolyású megbetegedési esete fordult elő, a miért is minden további eljárás beszüntetését véleményeztem.

Élelmi cikkek közül a halpiac árúit vizsgáltam meg minden héten, azonban romlott, a táplálkozásra egészségtelen halat nem találtam.

A fennálló kéjtelen hetenként kétszer megvizsgáltattam és 6 kéjnt nemi megbetegedés miatt a kórházba utasítottam.

Az állatok egészségi állapota jó volt; csupán csak néhány kutya és az ezek által megmart ló hullott el veszettségben; néhány ló pedig megfigyelés végett a gyepmesternél lett elhelyezve.

Meghalt összesen 73 egyén és pedig 36 férfi és 37 nő, ezek közül r. kath. 34, gör. kel. 37, református 2 Korra nézve meghalt 0—7 éves: 38; 7—10: 1; 10—20: 7; 20—30: 4; 30—40: 7; 40—50: 5; 50—60: 4; 60 éven felül 7. A halált okozó betegségek: gümőkór: 20; ránggöres: 9; hörglob: 6; aggkór: 6; agyvelőlob: 4; veleszületett gyengesség: 3; hártás torokgyík: 3; tüdőlob: 3; gyermekaszály 3; béllob: 2; éretlenség: 2; emésztési zavar: 1; lött seb üngyilkosságból: 1; gerincvelőlob: 1; szívbeltárgyalob: 1; eskór: 1; tüdőlegdag: 1; vízkór: 1; hashártyalob: 1; tetszhalál: 1; agyszélhűdés: 1; szívbaj: 1; csontszű: 1. A légzőszervek bántalmaiban elhaltak száma tehát összesen 30, és így az elhaltaknak mintegy 41 százalékát képviseli.

Született összesen 77 lélek, 4-el több mint a mennyi elhalt; és pedig: r. kath. 21 férfi és 20 nő, ezek közül törvénytelen 3 fiú; g. keleti 15 fiú és 21 leány, ezek közül törvénytelen 1 fiú és 1 leány.

Házasságra kelt párok száma összesen 27; és pedig: r. kath. 16; gör. kel. 10; izraelita 1.

Halva született összesen 4; és pedig: r. kath. 2 fiú és 1 leány; g. kel. 1 fiú

Dr. Wolf Kálmán,
városi főorvos.

Hírek.

A pápa jubileuma. XIII. Leo pápa ötven éves papságának jövő évi évfordulóját a katolikus világ mindenfelé megünnepelni készül.

Gold Károly lovag, a cs. és kir. 23-ik gyalogezred parancsnoka, hivatalos vizsgálat megtartása végett, f. hó 10-én a reggeli vonattal váratlanul városunkba érkezett.

A karlovici szerb egyházi kongresszus állandó bizottsága a napokban rendkívüli ülésre ült össze. Sürgős kölesönöknek a szerb egyházi alaptól való kiutalványozása mellett, a kongresszus egybehívásának időpontja felől tanácskozott a gyűlés. Ez alkalomból a kongresszus alelnöke, Vucsetics dr. azt jelentette, hogy a kongresszus múlt évi október 6-iki ülésében azzal a kérelemmel fordult a miniszteriumhoz, hogy az 1879-iki kongresszus mindazon határozatait, melyek még elintézést nem nyertek, a kormány esetleges észrevételeivel együtt a mostani kongresszusnak további elbánsá végett küldessenek meg.

Adomány. Rigicán Lederer Lipót m. k. pénzügyi-szakaszvezető és fővigyázó 10 o. é. frtot ajánlott fel az iskolaszéki elnökségnek szegény gyermekek számára beszerzendő iskolai könyvekre. A nemes tett önmagát dicsőíti.

Bankett. Szabadkán az ottani nemzeti kaszinó március 5-én fölvisszafelé egybekötött sikerült jótékony célú hangverseny előadása után a „Pest városi szálló” nagyszobájában, a fővárosi vendégek tiszteletére 200 terítékű bankett volt, melyen a városnak színe-jára részt vett. A banketten számos toasztot mondtak. Többek közt Pertich Mihály, a nemzeti kaszinó elnöke, a közreműködő fővárosi művésznöket és művészeket éltette. Komócsy József Szabadka vendégszerető közönségére, Ódry Lehel pedig a szabadkai nőkre emelt poharat. Másnap Birkás Gyula ügyvéd, majd Pertich Mihály kaszinói elnök vendégelte meg a fővárosi művészeket.

A „Zombori Füttyülő” teljes számú példányai még mindig kaphatók a zombori kaszinó egyleti dalárdájában 30 sztr. ért. krajcárért. A ki a bójtben is egy józút kacagni akar, ne sajnálja a 3 piculát. Zomborban kapható még Schön Adolf és Hecht Márk urak könyvkereskedéseiben és Hay Fanni szivartözdéjében. Vidékiek a „Bácska” áprilisi havi előfizetési utalványán is megrendelhetik.

Csöd. Stein M. Lázár adai lakos ellen; bejelentési határidő május hó 16-ika. Csödbiztos: Skultety Zsigmond trvszéki bíró; tömeggondnok Balogh Pál.

Kuláról írják: Hála az égnek, vagyis inkább az erszénynek, az e farsangbeli utolsó bál is, a „Hungária” szállóban — ugyan jobban is lehetett volna — elmúlt Jó bor, jó vendéglátás, de még Nagy Ferkó zenekara kedvteremtő, táncra lüktető játéka sem hiányzott. Azért mégis csak azt referálhatom: hogy volt jó kedv, de volt rossz kedv is; nem esoda abban a hóborzós hófuvatag időben. Ott láttuk: Baumgarten Gyuláné, Reimholz Antalné, Homay Józsefné, Gyenes Jánosné, Hruby Józsefné, Kleiner Lajosné, dr. Thomanné, Klopfer Arminné, Boskó Rezsőné stb. urhölgyeket; Adler, Steinbach, Nagy Lidia (Pacséról), Walauch Vilma, Thomann Bella stb. kisasszonyokat Kuláról. — Amint értesülünk, a kulai m. kir. adóhivatalhoz pénztárossá Bessenyei neveztetett ki N. Beeskerekről.

Vonatkozás. A f. hó 8-iki éjjeli havazás következtében az 507. számú vonat Szabadkáról a fővárosba 40 percnyi késéssel érkezett meg.

Bál Bogojeván. Igen jól sikerült batyubálát rendeztek a bogojevai papucshősök oldalbordái (mint a meghívón állt) f. hó 6-án a bogojevai nagyvendéglő „ujjonnan dekorált dísztermében.” A kedvezőtlen idő, s a rossz út dacára a vidékről is szép számmal jött az intelligencia. Az első négyest 18 pár táncolta. A jelenvolt kedves hölgyek közül a következők neveit jegyeztük fel: Brandner Aranka és Matild (Doroszlóról), Gőnczy Lajka és Irma (Erdődről), Herodek Irma (Gombosról), Horváth Irma, Káspár Gizella (Apatinból), Lakatos Bella, Poandl Emma, Szabó Erzsike (Doroszlóról) kisasszonyok; Berecz Károlyné, Csilitz Benőné, Herodek Mártonné (Gombosról), özv. Horváthné, Káspár Józsefné (Apatinból), Klein Józsefné, Krappenheim Mihályné (Doroszlóról), Knezevits Velimírné (Rác-Militicsről), Lakatos Józsefné, Mayer Ferencné, Mayer Ignácné (Doroszlóról), Nemes Jánosné, Poandl Györgyné, Szabó Jánosné, Szontágh Józsefné stb. úrnők. A mulatság fesztelen jókedvvel folyt reggeli 6 óráig, mikor is a kedves hölgyek a táncosok karjaiból Morfeusz karjaiba tértek. A férfiaké volt aztán a világ! mert hiába, csak igaz az, amit a rácmiliticsi aljegyző állít, hogy akkor mulathat az ember igazán jól, amikor nem látja az asszony. Allításának valóságát azután közösen be is bizonyítottuk. B.

Hymen. Braun Márk csantavéri lakos jegyet váltott Fischer Bella kisasszonnyal özv. Fischer Józsefné bajmoki m. kir. postamesterű kedves leányával.

Temerinből írják: A temerini polgári kör folyó hó 6-án saját könyvtárának gyarapítására zártkörű táncestélyt rendezett, mely fényesen sikerült. A hölgyek részéről ott láttuk: Nagy Kálmánét, Flórián Eleknét, Vig Józsefnét, Ujhelyi Ceciliát, Reiter Vilmosné urhölgyeket; továbbá Lovag Brachtl Franciska és Teréz, Vig Teréz, Popovits Mathild, Volpert Franciska kisasszonyokat stb. A táncestély vígan folyt le, a négyeseket nagy számmal táncolták, a Pista bácsi bandája igen jól viselte magát, a feldíszített terem parkettjén még hajnal hasadtakor is járták a szív lelkésítő csárdást. W. M.

Halálozás. Szabadkán Tikviczky József, Szabadka város volt bizottsági tagja, a szabadkai 48-as nemzetőrség egyik buzgó és tevékeny harcosa, életének 72-ik évében, f. hó 3-án elhunyt.

Március hóban az egyes holdváltozások a következő napokon állanak be: Újhold 5-én este 11 óra 20 perckor; első negyed 13-án délután 2 óra 33 perckor; holdtölte 20-án reggel 5 óra 52 perckor; utolsó negyed 27-én déli 12 órakor. Hold földtávolban 2-án délután 5 órakor; földközélen 18-án déli 12 órakor, ismét földtávolban 30-án délelőtt 10 órakor. Bolygók járása a következő: Vénus a hó kezdetén 7 órakor reggel kél és délután 6-kor száll a szemhatár alá. Mars este 6-kor kél s reggel 7-kor nyugszik. Jupiter este 7-kor kél, reggel 7-kor nyugszik le s majdnem az ég nyugatpontján áll. Szaturnusz közel van a tavaszi fordulópontjához, este 11-kor kél s reggel 3-kor nyugszik. Vénus 27-én a legnagyobb fényben ragyog, ebben az évben már másodszer. — A nap lát-szólágos utján 20-án délután 5 óra 52 perckor lép a kos jegyébe s ekkor van a esillagászati tavaszkezdet.

Kupuszinán f. hó 2-án helyezett el örök nyugalma helyére Wamoscher Bernátot, a számostagu Wamoscher-család Nesztorát.

A gyakori vesztet-marások megakadályozása végett a belügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben azokat szigorúan és felelősség terhe mellett utasítja, hogy a fenálló ebtartási szabályok legszigorubb végrehajtása felett mindenkor, de különösen a mostani hideg évszakban, midőn az ebek a fagy és az idő zordsága miatt ugy itálhoz mint táplálékhoz nem juthatnak oly könnyen mint egyébkor, teljes eréllyel s a legéberebben őrködjenek s egyuttal a vesztesség meggátálása iránt fenálló övrendszabályokra, valamint a vesztély nagy-

ságára a lakosságot tapintatos és célszerű módon figyelmeztessék, amennyiben pedig idevonatkozó statutummal még nem bírnának, azt haladéktalanul alkossák meg. A legszélesebb körű intézkedések szükségét a miniszter azzal indokolja, hogy a vesztet ebek által meg-mart s a szegényebb osztályhoz tartozó egyének közül egyre számosabban fordulnak hozzá azzal a kérséssel, hogy őket Pasteur tanárhoz Párisba védő beoltás végett államköltségen küldje ki, mely kéreseknek, ha azok mindegyre szaporodnak, a miniszter legjobb szám-deka mellett sem tehetne eleget egyrészt, mivel a Pasteur-féle védőtások körül a tudományos buvárlatok még befeljevezé nincsenek s így Pasteur felfedezése ez idő szerint még nem jutott arra a pontra, hogy az a közigazgatás részéről biztos sikerrel értékesíthető legyen.

A szontai ifjuság f. évi március hó 22-én a „Pardon”-féle nagyvendéglőben táncvigalmat rendez. Kezdeté fél 8 órakor.

Vásárok a megyében március hóban: Adán 19-én. — Bezdánban 15-én — Földváron 22-én. — Ó Morovicán 19. utáni hétfőn. — Uj-Verbászon 28-át megelőző hétfőn. — Ujvidéken 20-án. — Zentán 26-át megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Gyümölcs oltó boldogasszony napján.

Doroszlón f. hó 9-én temették el Schaffer Ferenc földbírtokost. (Egy névtelen beküldő a halál okálul olyan mondai körülményt mesél, melyet ismeretlen ké után nem közölhetni.)

A m. kir. postatakarékpénztár első havi forgalmáról megjelent kimutatás megerősíti azon nézetünket, hogy kintartás mellett e népszerű, hasznos intézménynek van talaja az országban s meggyökerezése iránt szép reményeket táplálhatunk. Az elmúlt hónapban a temesvári postakerületben befizetett 6,046 betéttel 32,226 frt 82 kr.; visszafizetett 30 betéttel 271 frt 82 kr. Ezen kerületben Baján van a legtöbb betévo

Öngyilkosság. Szabó Antal, 21 éves, nőtelen fazekas legény, affeittli bánatában, hogy 200 frtyi örökségét elveszte, f. hó 6-án főlakasztotta magát.

Az egyéves méncsikó vásárlás tárgyában a földművelési miniszterium tudtja, hogy a folyó évben a vásárlás csak kisebb mértvben fog eszközöl-tetni. A nyilvános csikóvásár megyénk területén a f. évben elmarad, de a kormány vásárló biztosa f. évi ápril 12-én Bács-Almásan Siskovits Tamás urnál, ápril 14-én pedig Zobnaticán Vojnic Simon urnál meg fog jelenni s e helyeken a tenyésztők egyéves méncsikókat a mondott napokon eladás céljából bemutat-hatják. A szomszédos vármegyékben tartandó csikó-vásárokon szintén megjelenhetnek a bácskai tenyésztők, miért közöljük e vásárok napját: Tolna megyében Ozorán ápril 11-én, Torontál megyében Nagy-Beeskereken ápril 11-én, Csongrád megyében Hódmező-vásárhelyen ápril 9-én leend az egyéves méncsikó vásárlás.

Kernyajáról írják: Kernyaján igen szépen sikerült zártkörű táncmulatság volt e hó 3-án az olvasó-kör helyiségeiben. A társaság világos reggelig a legjobb kedéllyel fáradohtalanul és sokat táncolt. Szép számú vidéki vendégek is voltak, a hölgyek közül feljegyeztük: Fejér Eulália, Bieliczky Irma, Kempf Gusztó kisasszonyokat Zomborból. Truppel Mariska k. a. Németh-Bogsnából, Flesch Julia k. a. Aradról, Büchler Szeréna k. a. Cservenkáról, Kempfné asszony-gy Zomborból, Büchler Lipótné asszonyság Cserven-káról, Lövinger Antalné asszonyság Buziásról, továbbá Márczy Aranka, Kompost Anna, Metz Gertud kis-asszonyok Márczy Istvánné, Kompost Vilmosné, Krem-mer Lajosné stb. asszonyságok.

Vesztett eb. Nagy ijedelmet okozott a múlt héten a Szelenében egy vesztett eb garázdalkodása. A vesztett eb először is egy szállási parasztot mart meg a lábán, majd egy cserepesnek az utcán ögyelgő 7—8 éves kis fiára vetette magát s azt egyik kezén össze-vissza harapta. Csak hosszas hajszja után sikerült az ebet a szontai uton agyonlőni. A sérülteket a mi városi Pasteurunk, Lauer János asztalosmester gyógyítja. — Amióta Pasteur francia tanárnak a vesztesség gyó-gyításának kísérletei foglalkoztatják a tudományos világot, egyes vidékekről fölfölzólálnak, hogy kör-nyékünkön már rég vannak oly diplomátlan orvosok (?), — legnagyobb részük egyszerű, műveletlen ember — kik a vesztességet sikerrel gyógyítják. Nálunk is Lauer János, egy szegény, öreg asztalos, mesterségén kívül már évtizedek óta a vesztesség gyógyításával foglalkozik. Nemesak városunkban, hanem távoli vi-dékről vak bizalommal fordulnak hozzá, s hogy gyógy-kezelése nem kuruzslás, bizonyítja számtalan eset, melyben vesztett ebek által megmart embert és állatot eredménnyel gyógyított ki. Ugy hallottuk, hogy az illetékes hatóságoknak már rég van tudomásuk Lauer-nek ezen működéséről; vezessenek legalább a gyógyí-tott emberekről statisztikát, hogy hitesele ki lehes-sen mutatni, hogy vajjon ámitás-e ez, vagy sem?

Kalocsáról írják: A kalocsai kir. kath. férfi-tanító-képezde ifjusága f. hó 6-án szini-, szavalati-, dal- és zene-estélyt rendezett. Nagy számú és vá-lasztékos közönség volt jelen, élükön Mayer Béla ka-nonok és tanfelügyelő urral, ki is az előadás végez-tével a közönség nevében köszönetet mondott a nagy-részt bácskai ifjaknak a valóban élvezetes és változatos előadásért. Az előadás műsorozata a következő volt. 1. Nyitány Chonchon operájához, játsza az inté-zeti zenekar. 2. Rabasszony, ballada Kiss Józseftől, szavaltá: Szabadka Gyula. 3. Szózat, Fritser Antal-tól, zenéje Mihályi Ignáctól. Előadta az intézeti dal-kör. 4. Bánk-Bán. Ábránd Székely Imrétől. Zongorán játsza: Révfy Géza. 5. Bölcsész csárdás Rác Páltól, előadta az intézeti zenekar. 6. Bálrendező keservei. Szavaltá Lincz Géza. 7. La Violette. Variációk. Herz H.-tól. Zongorán játsza: Kiss Pál. 8. Az egyetlen kabát. Bohózat I. felvonásban, fordította németből: Bárfay Antal. Szerepeltek: Novoth István, Lincz Géza, Szabadka Gyula, Kligel Ferenc, Balázs Rezső, Szélig Jenő. 9. Béka Kantate, előadta az intézeti dal-kör. 10. Katona-induló, Vágvolgyi Bélától, előadta az intézeti zenekar. — A diszlekt festésében nagy ér-deme volt Kleiner József II. éves nevédeknek.

A színházi álarcos bál hétfőn nem tartatott meg, azon egyszerű okból, mert egyetlenegy jegy sem kelt el. Ebből újra megtanulhatja annak rendezője, hogy okos embereket csak egyszer lehet becsapni.

Bohócestély Apatinban. Az apatini da-lárda március hó 9-én rendezett bohóc-estélye minden tekintetben kitűnően sikerült. A közönség e mulat-ságra oly tömegesen jelent meg, hogy a nagyvendéglő tág terme is kicsiny lett, mely eset Apatinban ritkán szokott előfordulni. Az előadott komikus darabokkal a szándékolt eredmény teljes mértékben eléretett. Különös tetszésben részesült az Oppenländer Gyula és Milla Mártontól előadott „Finke és Linke” című du-ett. A bigotton hangverseny, — továbbá a műkedvelői előadásban, főleg Jäger Antal nevetettő fellépése okozott élénk derűtséget. Fél 12 órakor véget ért a bohózat, mely után a fiatalság kedvvel és buzgósá-gal táncra kerekedett. Az összes bevétel volt 157 frt 23 kr. Felülfizettek: Dombovits Ignác 20 kr., dr. Rátai 1 frt 40 kr., Weindl Mór 2 frt 90 kr., Gillich Péter 60 kr., Amann József 40 kr., Hoffmann Kálmán 40 kr., Ábrahám Jakab 40 kr., Györk Károly 10 kr., Ribiczey Béla 3 frt, Jellmann József 60 kr., Reichl Péter ifj. 40 kr., Dombovits Márton 20 kr., Somogyi Pál 40 kr., Horváthi József 10 kr., Tomcsányi Lajos 20 kr.

A magyarok és szerbek közti viszony. Az Ujvidéken megjelenő „Nase doba” lapban Gyurkovics György orsz. képviselő érdekes cikket közöl a ma-gyarok és szerbek közti viszonyról. Aki visszaemléke-zik a magyarországi szerbeknek husz év előtti szociá-lis és politikai helyzetére, az, szerző szerint kénytelen bevallani, hogy azok a közélet minden terén vissza-maradtak. Általában azt mondják, hogy ennek a ma-gyarok hatalma az oka. A szerző ezt nem tagadja, de azt hiszi, hogy a hanyatlást főképp a szerbek maguk és az általuk követett politika okozták. S ha all ez, ugy a teljes felelősség azon férfiakat terheli, akik a szerb népet a Bácskában és a Bánságban hosszú éve-ken át a becskeréki program alapján vezették.

Dörfler János, a helybeli „Fehér galamb”-jöhírű vendéglő kocsmárosa tegnap délután meghalt.

A kapitányság figyelmébe ajánlunk két dol-got. Ha már nem lehet a szerb templom környékén levő botrányos lebujsokt bezárni, legalább tegyenek szigorú intézkedéseket az iránt, hogy a bennük mu-lató salakos emberek ne háborítsák föl a közzsemér-met minden emberi érzésből kivetkőzött paradicsomi leplezetlenségükkel. Nemesak szeméztúrók, hanem erősen orrbamaszók az ő rendtelenségeik; csak egyet-kettőt kellene szigorúan megbírságotni és mindjárt megszűnnék a rendőrségi ablak átteleneben a sodomai állatóság. — A másik, a mit kötelelesszerűleg meg-említünk, a szegény-háztól a temetőig terjedő járóka, melyen mindig van akkora sár, mint az országuton. Nem lehetne ezt a kis darabot a szegény-ház nyug-dijasaival csupán gimnasztikából letisztítani?

Panasz a babák ellen. Megjelent előtűnt egy helybeli jóraavól szegény mesterember és tanukkal igazolta, hogy nejenek szülése alkalmával hat babá-nál sikertelenül kopogtatott a baj óráiban, míg végre a hetediknél meghalgtatásra talált. Miután tudom-sunk van arról, hogy a városi főorvos ur vette kezébe a babák szolgálati felügyelmének kérdését, addig, míg az intézkedést köztudomásra hozhatjuk, csak azt je-gyezhetjük meg, hogy az efféle szolgálati szabályta-lanságok a legszigorubb ellenőrzést provokálják.

A zentai szolgabíró hegyes esodabogár-gombostűjére a következő alkotmányos hatuságú került: Tekintetes szolgabíró ur! Azon alázattal ellopottot lóra névez, kiért Jóska fiam befogottat a sötét töl-melőbe, kit pedig nem cselekedett, mert midőn a kér-dezés lónak elhozódása történt, Jóska fiam a felesé-gem jóváhagyásából a padláson aludt: az pedig már csakugyan lehetetlen lehet, hogy valaki a padláson lovat lojjon. Arra bölesen emlékszem, hogy pár héttel ezelőtt Jóska fiam valami kis juh-cselekedetben találdott, de hogy a főntebb tisztelt lóval semmi köze nem volt, tanum Piszár szomszédom, kit aznapon jól is elverék-va, mivel hogy a feleségemnél találdott. Alázattal kérem a tek. szolgabíró urat, ne sajnálja 1/10. alatti fiamat, a 2/10. alatti lónak gyanujából fölszabadítani, mert az már igen borzasztó lenne, ha Jóska fiam egy 25 forintos lónak érdekében megnyitódna. Teljes szolgálja: N. N.

Köszönetnyilvánítás. Özv. Király Györgyné, a napokban elhunyt Király Ferenc áll. végrehajto anyja, Kalocsáról meglehangtú levelet intézett az adó-felügyelőszéki tisztikarnak, melyben halát mond azon gyöngéd figyelemért, hogy fia koporsójára díszes ko-szorút küldtek.

Visszavont panasz. A Maul testvérek bécsi cég által Róthmüller Miksa kulai lakos ellen 30.000 frt iránt a fővárosi rendőrségnél tett följelentést, mi-után a felek között főnagyság kölcsönös differenciákat békés úton tisztázták és kiegyenlítették, a panaszos cég visszavonta.

A hazai vasipar támogatása. A köz-munka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter körrende-letileg felhívta a törvényhatóságokat, hogy a köz-utakon építendő vasúddal alkatrészeit hazai gyárakból szerezzék be.

Ó-Becse, 1886. március 6.

(Színészek. — Táncvigalmak. — Hangverseny.)

Megszoktuk már Ó-Becsen azt, hogy ha valamely szintársulat nálunk leendő megjelenését kílátásba helyezi, nagyhangzán szavak, legszebb ígéretek hang-zanak el az illető vándorok ajkáról és az eredmény az, hogy a leghitványabb előadásokon sinlődnék s azok befeljezte után szemrehányásokkal illetnek ben-nünket azért, mert a szimművészetet kellőleg nem pár-tojtuk s így a nagy világba azon hir terjed el rólunk, hogy a művészet pártoltságában fukarok vagyunk. Ezt már két év óta folyvást tapasztaljuk. Persze a ma-gukat művészeknek gondoló egyének a lap másik ol-dalát szelőztetni, saját érdekében elmulasztani jó-lának látják. Milyen erő illetve erőtlenségeket volt alkalmunk pár év alatt látni, de a közönség tekintve a pályát tévesztett egyének szánandó sorsát, vala-mennyire mégis megerősítette magát és el-el látoga-tott a művészet csarnokának csúfolt kontár mű-helybe, csakhogy a szerencsétlenek anyagi helyzetén némileg segítve legyen; vége azért a színészek sze-replésének csakis deficit, krach volt rendszerint, kö-vetkezett ismét a szégyelkezés, csakhogy a közönség a művésztől elbűcszülhassék.

igazg
tetben
vagyv
gár f
f. hó
ború
remél
alkal
megy
nem
gora
voln
való
kezés
túlny
lete
bajon
kalm
D. L
Polg
hari
kat,
máko
ték,
betan
az el
mind
zönsé
hogy
sábar
körül
adás
rette
pedig
mint
tálni,
fiuom
hason
ságu
vözöl
juk r
dezet
mind
mely
rövid
csak
nuské
ó mé
báloz
az ó
tánc
Topo
nyei
nem
jelen
bálná
a tán
disze
utab
radoz
annyi
sára
nem l
hangv
erdei
szokv
részt,
pedig
célra
juto
két n
van s
fel ne
cséké
rein
hatla
szel
ták,
vig
rozt
dosk
anny
máso
költs
M. D
meg
negy
binác
okb
koros
dikre
corpu
cseni
mer
ismé
gyei
lító
ságo
mer
szelle
a kas
füll
dalár
ritlat
vezér
les a
bátyá

Nem régiben volt nálunk Popovics szerb szin- igazgató néhány előadásra, mondhatni minden tekintetben kielégítette a közönség igényeit, úgy hogy vágyva vágytunk magyar, jó szintársulat után.

E vágyaink teljesedésbe mentek, ugyanis Polgár Károly igazgató jól szervezett szintársulatával a hó 2-án megkezdte színelőadásait a „Furcsa háború” operettel. Ezen első előadás után már merjük remélni, hogy a mi jelszava is volt első jelentkezése alkalmával: „Keveset igény, sokat adni” teljesedésbe megy.

Etekingtve azon egy árnyoldaltól, de a minek nem a társulat az oka, hogy a dallamokat kísérő zongora oly hangokat bocsát ki, mintha csak hivatva volna a közönséget arról meggyőzni, hogy e hangok valóban drótoknak valamely ütő eszközzel való érintkezéséből származnak, tehát a vashang bennök a túlnyomó, a karmester ur szabatos játéka és vezénylete e hiányt eltünteti már csak az okból is, mert a bajon segíteni nem lehet. A szereplők közül eddig al, kalmunk volt előnyösen felismerni: K. Bodor Etel, D. Laki Eugénia, Erdélyi Ottilia, Teszári Blanka, Polgár Fáni, Rózsáné hölgyek, Polgár Károly, Vihari Elemér, Demény, Németh, Kiss S., Szabó urat, úgy a férfi és női kart is, miből operette szakmákban élvezetes estéket jósolunk magunknak. Jó játéka, kellemes, csengő hangok, a szerepek nagyon jó betanulása, e szerint a sűgónak majdnem mellőzése, az előleges jelentés szerint a darabok megvalogatása, mind oly kellek, melyek amennyire jól fogják a közönséget mulattatni, annyira kötelezik is ez utóbbit, hogy a szintársulatot a lehető legnagyobb pártfogásban részesítse, a minek jó előjele már az, hogy körülbelül 60 bérlő jelentkezett eddig. Második előadás „Nóra”, harmadik „A könyvtárnok”. Tehát operette, dráma és vígjátékban mutatták be magukat, még pedig mind a három genében kitűnő sikerrel.

Tekintsük a szereplőket nem mint színészt, hanem mint embereket, alkalmunk volt előadás után tapasztalni, hogy mindannyi tisztességes, elegáns külsejű, finom modorú, józan gondolkodású egyéniségek, összehasonlítva őket a 2 éven át láttott ellenkező tulajdonságú egyénekkel, őszinte, tiszta szívből, örömmel üdvözöljük Polgár Károly urat és társait, örömmel mondjuk nekik „Isten hozta!”

Mit írjak most már e hosszú farsangban rendezett számtalan táncvigalomról. Volt e farsangon mindenféle osztály, nemzetiség, pártnak vigalma, melyen különösen sikerült a lövölde bál. Erről rövid közleményt olvasni alkalmam volt, s erre csak az az egy megjegyzésem, hogy Bácskai Ninszka nem volt jelen, lévén ő mélykúti lakos, lévén ő még nem azon korban, melyben a lányok már bálolhatnak és valószínűen jóízűt aludván az alatt, míg az ő-becsei bálban a tüzről pattant fiatalság járta a táncokat. Dörner Katica pedig nem ő-becsen, hanem Topolyán lévén ugyanazon időben s a természet törvényei szerint két helyen ugyanegy időben jelen lenni nem lehetvén, a bálban sem lehetett jelen. Hanem jelen voltak Bácskai Etelka és Dörner Dóra. Ezen bálnál az a ritka nevezetesség történt, hogy több volt a táncos a táncosnőnél és hogy a míg a nagyvendéglő dísztermében a zene szólt, a táncot lejtették, a 2-ik utcában kigyuladt ház oltásában tüzoltóink hiába fádadoztak, mert a jelen kemény tél miatt a fecskendők annyira befagytak, eldugultak, hogy azokat vízszárára és e szerint tűz oltására alkalmazni egyáltalában nem lehetett.

A szerb dalárda táncvigalommal egybekötött hangversenye, jótékony célra, mely iránt nagy volt az érdeklődés, kitűnően sikerült.

Itt majdnem az volt a baj, a minek ellenkezője szokott baj lenni, vagyis igen sokan vettek benne részt, úgy hogy igen sokat táncolhattak a nők is, pedig azt hiszem, táncvigalomban ez a fő kiváncsi.

A hangverseny is igen jól sikerült. A jótékony célra körülbelül 60 frt tiszta folyt be. Nagy szerepe jutott ki a csárdásnak, mi arra vall, hogy nálunk a két nemzetiség között a jó, barátságos egyetértés meg van s hogy ezt egy-két fontoskodni szerető egyéniség fel nem bonthatja. Magyar család ismét a lehető legcsekélyebb számban volt jelen.

Az első színelőadás alkalmával, szerb testvéreink közül sokan megjelentek, köztük az elmaradhatlan műpártoló M. T., kik is előadás után színészeinknek a tambura muzsikát bemutatandók, hozták, még pedig gyakran csárdásokat is, míg az örök vig kedélyű, haragudni nem is képes M. T. regulirozta úgy a színészt, mint a nem színészeket, ő gondoskodván még arról is, hogy az éterem legalább annyi világgal ellátassék, hogy az emberek egymást felismerhessék, tétetvén ő minden asztalra saját költségén égő gyertyákat. A mint díszere válik ez M. T. barátunknak, annyira nem dicéri a vendéglőt.

Közeledik az ünnep, lesz sírás, jajgatás, de meg öröm is a szerint, ki milyen sorsot húzott. A negyedik korosztály is felhívta le én, mindegyféle kombinációk variálnak a nép közt. Pedig ez nem egyéb okból származó baj, mint csak abból, mert a három korosztályból a jutalék ki nem kerülhetvén, a negyedikre is szükség van.

KARCOLAT A BOHÓC-ESTÉLYRŐL.

(Tartott 1886. év húshagyó kedjén.)

Csinadra bum! Csinadra bum! zeng még most is corpus juris káptalanjának kinevezett fejem irodai csendhez szokott fülebe a kaszinói dalárda jól ismert dob, cintányér és trombita hangja. Igen is jól ismert hangja, mert hisz még önk, tisztelt hölgyeim, ez este csak először élveztek e farsangi andalító dallamot, azalatt mi, a kaszinónak szorgalmas utólagos férfiai, ez isteni hangokat már mint jó ismerősöket üdvözöltük. Mert úgy esténként, midőn szellemi táplálék magunkhoz vétele végett betértünk a kaszinó olvasó termébe, csakhamar megzendült fülinkbe a szomszéd teremben szorgalmasan készülő dalárda énekgyakorlata, mely már napok óta, háborítlanul fűszerezte fenti dallamával a legszárzabb vezércikk egyhangúságát is s felre rémítette a széles asztal körül itt-ott bóbiskolva olvasó fardt urambátyáimat!

De nem csak derék dalárdánk tagjai fardoztak

s igyekeztek már jóval előbb az estélyt, a farsang utolsó vig napját bearanyozni, feledhetlenné tenni; jó rész jutott e fardozásból a nagy titokban készülő álarcos-csoportnak is s különösen az oly izléses s változatos öltözékű női „maszkoskálnak.”

Mily érdekes, mily rokonszenves látványt nyújtott az aprólékosságot is megfigyelni szeretőknek az a lázas, még a nihilistáknak is díszére válható, titkolódzás közötti készülődés!

Nagy settenyés közt lopódzott be egy-egy bála készülő leánya a jó mamával az álarcos öltözékek mintáit árulató üzletbe, óvatosan jobbra-balra tekintve, hogy nem ügy-e valaki rájuk — választották ki a tetszésüket megnyerő közölük s aztán szépen elrejtve vitték haza, be a legbenső szobába, hol csakhamar megkezdtek a titoktartásra szentül megküldetett szorgoskezü várrónó segítségével a ruha készítését, díszítését. S most e szoba szentélyé változott, nem volt szabad oda most egy hivatalon szemnek se bekukkanni. Nem még a 6 éves Nellikének sem, mert hisz a kis csacska eláruhathatna volna a szomszéd Margitkának s az ismét sok másnak, talán még az Ö-nek is, hogy milyen színű, milyen jelmezű ruhát vesz magára a néni. . . s akkor vége lett volna mindennek, a sok-sok kifőzött tervnek, tréfának, érdekeknek, heccnek! . . .

S nem is lett elárulva semmi! Nem, még azt sem tudta a nagy közönség, hogy ki lesz az, ki álarcossá öltöző kedves szerepre vállalkozik. Mert midőn 8 óra után szétlétek a zsuffolóság megtelt nagy teremben s ott látták „prózában” városunknak színe-javát, oly nagy számban, mennyit talán még egy helybeli mulatság alkalmával sem, ekkor már egész lemondólag kezdék susogni hol jobbra, hol balra: „Nem lesz senki, nem lesz semmi.”

De dalárdánknak volt gondja, hogy e komoly hangulatot ne engedje sokáig uralkodni. Egyszerre csak dübörgni kezd a dob, esendülni a cintányér, brekgni a kereplő, zendülni a hegedű, harsogni a trombita, füttyölni a fuvola, szóval minden ésszel egybefoglalható muzsika, mely zürzaváros hangszer-csoport hangja az egész animóval éneklő dalárdistáink kísérete mellett mégis a legharmonikusabb egészszé olvadt össze.

A dal végeztével Lovászi Márton ur köszöntötte fel szellemtől zamatos, humortól szikrázó versben a jó mamákat, a sok oldalról igénybevetett pénztárcájú papákat s végre a márciusi hó által sokkal izgatóbbá vált rózsás arcú leányokat Minden strófa után a kar által rázendített tus közé az előadók s a szerény szerzőt éljenző közönségnek hangos tetszése s tapsa vegyült.

Alig hogy e zajos szereplők levonultak a rőt-tönzött magaslatról s rákezdtek Sándorék a szíves talpalát valót, két deli álarcos bányász (Hameder Vilma, Hoffmann Aranka) jelent meg rokonszenves zsbongástól kísérve, s zikla helyett a netalán még hidegen maradt közönség közönnyét törve meg. Majd ismét néhány férfi álarcos közt feltűnt egy szerény, virágot osztogató kertészleánya (Szemek Vikike); egy csinnal öltözött, nagy, Mohamed által is megirigyelhető török nő (Gromilovits Mariska) s élénk tetszés, zaj s tapsok közt fogadott ragyogó arany csillagok s holdakkal díszített fekete ruhájú éj-királynő (Tessényi Flóra), társulva a hasonló csinnal jelképezett nap-királynő által (Tessényi Vilma). A napnak fénye közé az éj szendesége vegyült s így haladtak tovább a közönség között tetszést s mosolyt csalva a merre csak mentek, a merre csak léptek.

Követte őket az ezüsttel átszőtt kék ruhájú forrás nyrfája (Longauer Ilonka), a szóntai asszonyokat is öltözékével megszügyenítő helyre sokak menyecske (Stvrtecki Ferencné) s az élénken forgolódo takaros magyar hajadon (Poppovits Sebőné).

De a tánc kedvelő ifjúság nem sokáig hagyta őket háboríthatlanul bántatni, csakhamar elragadták őket egymástól s „táncot roppva, mulatozva” forgatták, táncoltatták meg őket.

S midőn már bezártnak vélték az álarcosok számát, akkor érkezett meg a rózsákkal dúsan díszített kertész leánya (Herczenberger Vilma) s méltán feltűnést keltett, szellemes tartalmú „kis levélke, drága kis levélkét” osztogató szárnyas galamb posta (Herczenberger Matild) s végre hol itt, hol ott feltűnő „scharana” öltözékű kártyavető cigány (ösv. Szabácsiné).

Hja, természetes, hogy most már a szünóra elmulta után nem művészet a vidám s felnemiserésre oly sokat adó álarcosnők neveit itt zárjelbe tenni, de sokkal nagyobb művészet volt azokat szünóra előtt felismerni!

Látni kellett annak, ki fogalmat akar magának alkotni az érdekes „kilét” utáni kutatásról a dícsért, álarcos is áthatolni törekvő tekinteteket, hallani azokat a hozzájuk intézett faggató kérdéseket. . . Itt valaki folyton nő neveket hangoztatott, remélve, hogy egyik hátha vissza fordul véletlen eltalált keresztnevére, s arról majd következtetett a másikra; amott meg egy kíváncsi jó negyed óráig kísérget egy alakot, rettentésen törve azon fejét, hogy hol látta ez ismerős termetet, e szép hajítúrtóket, — míg végre nagy örömmel mosolyra vonul ajka. „Meg van, meg van” szól, bátran közelg hozzája s titokban üdvözi a felismertet. — Rokonszenves kézzorítás, hallgatás s titoktartás kérését jelentő ajkhoz érintett ujjacska fenyegetése, a jutalma a felismerőnek.

Ily folytonos találgatás, felismerés, tréfálódzás közt elérkezik az éjféli, az álarcok levételnek, s mosoly közt üdvözlik a nyílt tekintetek a netalán még hozzájuk nem közelgeti ismerősök, égre földre bizonygatva a leánya tulboldogságára, hogy ők nem sejtették, hogy kit rejt jelmezük, hogy mily kedvesek, mily aranyosak így . . .

Szünóra alatt aztán ismét a dalárda egyes tagja vette fel a szerepet, a többek közt szivrezható törtérikat zengve el utcai énekesek módjára a képes ponyváról. S míg egyrésze ezeket mély áhitattal hallgatta, vagy az „éppen most jelent meg” jó humorú „Füttyölő” olvasta, — azalatt a másikrészt társaságba keresett szórakozást.

Külön a mamák, külön a rég nagyon rég — talán már három nap óta egymást nem láttott fiatal szívek cserélik ki háborítlanul gondolataikat, érzelmüket, a zene lágy hangja, az idegeket ingerlő levegő,

a szélesebb szabadság tudata, csak élvezetesbbé, bensőbbé, melegebbé teszi azt.

Szünóra multával aztán ajult erővel, új tüzzel látnak ismét a csárdás szép nemes lejtéséhez. Kipi-rulnak az arok, villognak a szemek, emelkednek a karok, egy-egy ládbobbanás, egy-egy vig ujongás mutatja a jókedv tetőpont éérését. A táncból kiöregedettek, vagy moderné táncgyűlölők ha sohasem, most irigykedve nézik a kéjes, egész testet lelket megragadó isteni élvezetet. Meg-megériinti őket egy elrebbenő női alak gyengéd termete, lebegő ruhája, érzik a szétáradt ingerlő, forró leheletet, őket is megragadja valami kimagyarázhatlan, önkéntelen láz; nyugalomhoz szokott lábaik mozogni, ütemet verni; nyugodt szívük dobogni, csendes vérük pezsegni, forni kezd. De a zene hirtelen abba szakadása, a felharsanó ajrász felrészak őket mámorukból, önmaguktól restelve gyengeségüket, gyorsan sarkon fordulva vonulnak ki a kéjesen szivarozók s Bachus oltárán buzógnak áldozók sorai közé . . .

S így azután senki sem mondja, senki sem mondhatja, hogy ez este nem mulatott, nem szórakozott szíve, kedve szerint! Senki sincs, ki ne ismerné el derék kaszinói dalárdánk tagjainak érdemeit, a szórakozásnak oly sok nemét nyújtani képes tehetségét; senki sem mondhatja, hogy nem vonult ki méltó mulatság közt, méltó díszszel az ifjúság imádott bálványa, a kecses s fiatal Carneval herceg.

Ujból üdv érte a rendezőknek, üdv érte a résztvevőknek!!

Valki.

A korlátfa.)

Megyei história.

Tegyük fel, hogy valamely országuton elromlik egy híd a korlátfa. Mert ha nem tesszük is fel, elromlik.

A községi bíró észre veszi s így szól magában: (azaz, hogy tegyük fel mintha így szólna):

— Itt könnyen bedőlhet valami részeg fuvaros lovasról kocsiától, ezt nem veszem a lelkemre.

S jelentést tesz az elkorhadtt korlátfáról az útbiztosnak. Az útbiztos fölterjeszti a dolgot a járási szolgabírónak. A szolgabíró felir az alispánnak. Az alispán átteszi az ügyet az államépítészeti hivatalhoz. Az államépítészeti hivatal kiküldi egy emberét, aki konstatálja, ha csakugyan el van-e romolva a korlát. Az államépítészeti hivatal embere bejelenti, hogy igenis a korlát el van törve.

Az államépítészeti hivatal tehát hozzá fog, megcsináltatja a költségvetést, s fölterjeszti a miniszteriumhoz. A miniszterium (hol körülöztül meg az ügydarab az iktatón, a titkár és fogalmazó kezén) kiadja a számvevőségnek. A számvevőség jóváhagyja a költségvetést, s újra vissza terjeszti a miniszteriumhoz. A miniszterium kiküldi a vármegyéhez. A vármegye kitűzi az árlejtést. A vállalkozók beadják az ajánlatokat. Ezekre tárgyalást tálznek ki. Letárgyalás után megbizatik valamelyik vállalkozó, hogy haladéktalanul csinálja meg a korlátot.

A vállalkozó magával visz a helyszínére egy hasáb fát, kifáragja és beilleszti az elkorhadtt korlát helyett.

És most már önk nyájás olvasók azt hiszik, hogy a korlátfa meg van csinálva s nincsen több vele semmi gond.

Ohó uraim, nem úgy van. A községi bíró ő kigyelme jelenti a szolgabírónak, hogy a korlátfa elkészült. A szolgabíró jelenti az alispánnak. Az alispán átteszi az államépítészeti hivatalhoz. Az államépítészeti hivatal kiküldi a collaudálásra egy emberét, aki megvizsgálja és betérjeszse, ha a beillesztett fadarab megfelel-e a föltételeknek? Vegyük a legjobb esetet, hogy megfelel.

Az államépítészeti hivatal tudomásul veszi megbizottjának jelentését, hogy minden rendben van, s bekéri a vállalkozótól a költségvetését. Megállapítja a fizetendő összeget és fölterjeszti a miniszteriumhoz jóváhagyás végett.

A miniszterium átteszi a számvevőséghez. A számvevőség jóváhagyja (mert már annak a leírásába csakugyan nem mernék belefogni, ha jóvá nem hagyja) és visszaterjeszti a miniszteriumhoz.

A miniszterium leküldi a vármegyéhez s egyúttal értesíti az adóhivatalt.

A vármegye az egész akta-csomót betérjeszti az államépítészeti hivatalhoz.

Az államépítészeti hivatal apróbbálja a számlát és most már folyóvá tétetik az összeg.

A vállalkozó az adóhivatalba megy, a hol az ellenőr és pénztárnok aláírják a megbélyegezett nyugtáját és kifizetik.

. . . De már most csakugyan véget ért a szerencsétlen korlátfa kurrikuluma — fogják önk mondani.

Ohó uraim, — most jönnek a mellékiágazásai.

Az államépítészeti hivatal két megbizott embere, az egyik, aki konstatálni járt a hídrom mutatkozó hiányt s a másik, aki collaudálni járt az elkészült munkát, betérjeszti az útnaplóját, felszámítván fuvarbérét és napijait. Az államépítészeti hivatal fölterjeszti a miniszteriumhoz. A miniszterium átteszi a számvevőséghez. Vegyük a rövidebb eljárást és mondjuk, hogy a számvevőség helyben hagyja és visszaterjeszti a miniszteriumhoz.

A miniszterium leküldi a megyéhez és értesíti az adóhivatalt. A vármegye értesíti az államépítészeti hivatalt, az a költségvetését ellenjegyzti, a két megbizott ember elmegey az adóhivatalba, hol a napijajukat kifizetik.

És most valahára lekerül a napirendről a közgazgatási fórumoknak tömkelegében vándorló korlátfa.

Csak hogy mit ér? mert noha a legrövidebb eljárást vettük, annyi idő telt ebbe bele, hogy azóta ismét elkorhadtt s ezt ismét jelenti a bíró a szolgabírónak, a szolgabíró az alispánnak, az alispán az államépítészeti hivatalnak és így tovább-tovább . . . örökkön örökké Amen.

S—n.

*) Mutató az eleven és sokoldalú „Pesti Hírlap” című fővárosi napilapból.

A közönség köréből.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Becsés lapja annak idején hevesen kikelt a zombori első önszegélyző egyesület választmányának azon jogtalan határozata ellen, amidőn az első ciklus kiizetését bizonytalan időre halasztotta, szemben az előző rendkívüli közgyűlés azon határozatával, melynél fogva azok már január elsején lettek volna teljesítendők. Cikkirő ur nagyon helyesen érvelt, azt állítván, hogy a közgyűlésnek egy határozatát választmányi ülésben megsemmisíteni nem lehet, de felette fontosabb és sokkal nagyobb horderejű volt ama kérdése, hogy minekutána az első ciklus beizetói csakis az 1885-iki üzletév végéig járó nyereségben részesülnek, ki élvezi majd azon kamatokat, melyeket ez év elején esedékes tetemes összeg addig is gyümölcsözni fog.

Ugy hiszem, hogy ez az interpelláció birta arra az egyesület választmányát, hogy a mérleg elkészítését sürgette s a kiizetéseket február 8-án megkezdte. De hogy e kiizetések mily jogtalan és egy közhasznú intézethez nem méltó módon eszközöltek, arra nézve bátorodom, többek között, csak egy esetet elmondani, azon kéressel, szíveskedjék annak, az intézet érdekében is, becsés lapjában egy kis helyet szorítani.

Wámoscher S. úr, a prigl.-sz. iváni Wámoscher S. és fia cég főnöke, felhatalmazott arra, hogy tiz részvényei után járó 625 frtot felvegyem. E célból a kiizetésekre meghatározott időben az egyesületbe felmentem, de egyik hétről a másikra halasztották, míg végre két hét előtt határozottan ígérték, hogy március elején mindannyira sor kerül. Mult hétfőn, március 8-án tehát felmentem azon biztos reményben, hogy a pénzt megkapom, de a midőn a pénztárnokhoz fordultam, azt az állandó választ kaptam, hogy nincsen pénz, várják; mire én egész szerényen kérdeztem, hogy ugyan még hányszor kell eljőnnöm? A pénztárnok úr — úgy látszik — mégis megszánt, mert jóakarató mosollyal tanácsolta: „Menjen el Millassevits úrhoz, az kivett magának ma 2000 frtot, ha kifizeti jól!”

Nem akarom kutatni, hogy a pénztárnok ez állítása mennyiben felel meg az igazságnak és hogy Millassevits úr mi célból vette ki a 2000 frtot, ahhoz semmi közöm, nem törődöm vele, nem is azért említem, de ha egy félnek, aki részleteit az egész öt éven át rendszeren öt héttel előre fizette be, azokra soha kölesont fel nem vett s most a kitűzött határidőn túl jogos követeléseit akarja érvényesíteni, az intézet egyik hivatalnok, anélkül, hogy bármilyen tekintetben is provokált volna, odavet egy olyan adunk, melyet koldusnak alamizna kérésnél sem adunk, ez már túllépi azon határokat, melyekbe a tisztesség alapfogalmai vannak korlátozva.

Ily körülmények között nem lévén kedvem a pénztárnokkal további eszmecsere folytatni, a könyvvezető urhoz fordultam, aki délutánra odarendelt, részvényeim kiizetését biztosra ígervén. Ott is voltam már 1/2 3 órák, de az ajtót zárva találtam s mivel benn hangokat hallottam, kopogtam, de választ nem nyertem. Miután jó félórán át vártam s időközben teljes fizikai erőm igénybevételével rázogattam meg az ajtókilincset, anélkül, hogy az ajtó kinyitódott vagy hogy csak valaki azt kérdezte volna, mit akáro, belátván várakozásomnak hasztalan voltát, eltávozték, de egy óra mulva visszatértek, már csupa kivánsiságból, hogy ugyan mért zárkóztak úgy be a tekintetes urak. Ismét zárva volt az ajtó, de most mindjárt első kopogásomra ott termett a szolga, aki a könyvvezető ur szobájába vezetett. Ez udvariasan és komolyan kijelenté, hogy most már nem fizetnek, jöjjenek el kedden, biztosan megkapom majd a pénzt s minthogy nem sejtettem, hogy a könyvvezető ur farsangi tréfát akar velem űzni, ma délelőtt 10 órakor — Isten tudja, hányadszor — felmentem, de csakhamar meggyőződtem arról, hogy csakugyan húshagyó kedd van, hivatalnoknak még nyomát se láttam.

S míg nekem részvényeim kiizetését ily következetesen megtagadták s tették ezt oly módon, mely másoknál talán már elszakította volna a türelem fonálát, addig tegnap (hétfőn) másokat zárt ajtóknál kifizettek. Az ily méltatlan eljárás, ilyen kiesínyes kifogások, ilyen szemléto mást gyakorolt protekció, egy olyan intézet részéről, melynek kell, hogy tagjai között különbséget ne tegyen, nem válik diszére, de még hasznára sem.

Tagadhatlan tény, hogy az önszegélyző egyesület közhasznú intézmények s nagy, fontos feladatra hivatvák; egyrészt alkalmat nyújtanak a kisebb kereskedőnek, iparos és hivatalnoknak, hogy idővel aprónként bizonyos összeget takaríthat meg, másrészt pedig azon helyzetbe juttatja, hogy pénzüskében az ugynevezett „váltólaglás” mellőzésevel olesó kölesont kaphat. De felette sajnos, ha egy ilyen intézetnek vezér-főnöki ebben való elbizakodottságukban az hiszik, hogy a közönség tőlük függ. A dolog éppen fordítva áll. Az önszegélyző szövetkezetek csakis a nép bizodalmanak köszönik életképességüket, ha az megszűnik, összedőlnek önmagukban. S azért szent kötelességünk az ilyen nem eléggé megóvándó eljárás ellen a nyilvánosság előtt óvást emelni és ezzel az irányadó köröket erre figyelmeztetni, nehogy a közönség, visszajelvé a most tapasztaltakon, megvonja tőle a bizalmat s azzal elránta alá az azon oszlopot, a melyen az egész intézmény áll.

Fogadja, tisztelt szerkesztő ur, e sorok közléseért előre is mély köszönetemet.

Hazaíni üdvözléttel, kész szolgálja:

Barány Zsiga.

Naptár.

Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestans naptár	Görög-orosz naptár
12 Pént.	Jéz. t. k. eml.	Gergely	28 Vazul
13 Szom	Nicefört vt.	Ernö	1 Március
14 Vas	C 1 Matild kir.	C Invoc.	2 E 1 Bojtvas.
15 Hétfő	Longin vt.	Kristóf	3 Kleon
16 Kedd	Heribert pk.	Cirjek	4 Pál és Jul. nőv.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

Posevitz Gusztáv gyógyszer-tárába Pankotán (Arad megye vasút állomás) egy jó családból való 4—6 gymn. osztályt végzett ifju

gyógyszerész-gyakornoknak

azonnal felvétetik. 10—2

Vendéglő bérbeadása.

Az alulírottak tulajdonát képező a Szelence külvárosban fekvő »Deák körút« és a megye palotára néző sarok »Tigris«-hez címzett (most Szabácsi) vendéglő f. é. november hó 1-től kezdve három esetleg hat évre szabadkéz-ből a tulajdonos által saját lakásán f. é. május hó 23-án délután 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek kiadatni fog; a bérbevevő az árverés alkalmával az évi haszonbérnek 10 %-ját bánatpénzül lefizetni tartozik, az árverési feltételek a tulajdonos lakásán megtekinthetők.

Zombor, 1886. március hó 2.

6—2 Gruber-Ballun Luiza,

365. szám.

árvai 1886.

Árverési hirdetmény.

Néhai ifj. Zettl Antal és neje szül. Schira Magdolna volt krusevlyai lakosok hagyatékát képező, a krusevlyai 165. sz. tjkben felvett 10. hr. sz. ház és egyegyed telek föld, továbbá a krusevlyai 9. sz. tjkben felvett 1/4 telek föld, a baracska 771. számú tjkben felvett 1/2 telek föld és végül a baracska 804. sz. tjkben felvett 1/4 telek földből álló ingatlanok, Bács-Bodrogh megye tek. árvaszékének 1886 évi 1990. számú határozata folytán **foljó évi március hó 22-én d. e. 10 órakor** a krusevlyai község-ház-nál tartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Az árverési feltételek a következők:
A kiküldési árt képezi az adó és becslési bizonylatokban kitüntetett becsérték.

Azon alul a földek nem fognak eladatni.

A ház azonban miután arra nézve lakás jog és félkert használata köttetett ki, az adó és becslési bizonylatokban felvett 900 frton alul is, de 750 frton alul nem adatik el.

Árverezni óhajtok kötelesek bánatpénz fejében a becsérték 10%-át készpénzben letenni.

Vevő köteles a vételárt három félévi egyenlő részletben az árverés napjától számítandó 6%-os kamattal a megyei központi árpenztárba befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni. Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés gyámhatósági jóváhagyása után lép.

Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követő napon az esedékes adókat s egyéb terheket és illetéket viselni.

A megvett ingatlan csakis a vételár kétharmadának lefizetése után leend a vevőre a hátralékos 1/3 résznyi vételár bekebelezése mellett tulajdonjogilag bekebelezve.

Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenne, a megvett ingatlanra az érdekelt fél bármelyikének kérelmére, vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

Zomborban, 1886. évi március hó 3-án.

3—2 Poppovics Dusán, szolgabíró.

HIRDETÉS.

Alulírott tisztelettel jelentem, hogy Teme-rinben jól berendezett nagyvendéglő helyiségem-ben, mely az országu-ton, különösen utazók szá-mára kényelmesen bebutorozott szobákkal van ellátva, mindennemű étkek és jó italok kapha-tók; miért is a közönségnek becsés figyelmébe ajánlani bátor vagyok és becsés látogatásért esedezik

3—1 KEHEL ANTAL, nagyvendéglős Teme-rinben.

Zombor, 1886. Bittermann Nándor könyv- és könyv-műjából.

Alulírott vala-mely gazdaság-nál mint gazdatiszt, a mely minő-ségben bizonyítványaim szerint több uradalomnál híven és szakértelem-mel szolgáltam. Beszélek jól ma-gyarul, németül és szerbül. — Az esetleges állomást azonnal elfoglal-hatom.

HEINRICH MIHÁLY,

5—1 Rigicán (Bács megye.)

287. szám.

a. ü. 1886.

Pályázat.

Mohol község elüljárósága részéről közzétetik, miszerint a községi adóíztási állásnak mai napra ki-tűzött választás útján betöltése **f. évi ápril hó 1-ső napjára d. e. 9 órára halasztatván el**, felhivatnak ennek folytán mindazok, miszerint az alább közölt okmányokkal felszerelt kérvényeiket alólirt jegyzőhöz a választás napjáig benyujtsák:

a) erkölcsi bizonyítvány;
b) eddigi alkalmazásukat és azt igazoló bizo-nyítvány, miszerint jegyzői irodában már 2 évet töl-tött, az adó- és illeték ügyek körüli teendőket érti, a szerb nyelvet is tökéletesen bírja.

c) Bács-Bodrogh megye tekintetes törvényható-sága által kiállított, a jegyzői vizsga letételéről szóló bizonyítvány.

Ezen állás 500 frt évi fizetéssel lévén összekötve, mi a községi pénztár részéről előleges havi részletek-ben szolgáltatják ki.

Kelt Mohol, 1886. évi március hó 1-én.

3—2 Mikosevits Antal, Vén Ferenc, jegyző. biró.

Szivar-ka-papir
A VALÓDI
LE HOUBLON
francia gyártmány
CAWLEY & HENRY cégétől Párizsban
Utánzóitól óvatl!

36—14

EZE A PAPIR
Dr. Pohl J., Dr. Ludwig H., Dr. Lippmann H.
belső egyetemi vegytani tanár úr által
a legjobban ajánlhatk kitűnő minőségű, általános hasz-
nára, és mivel az az egészségre semmi ártalmas
anyagot magában nem foglal.

Készítette: **Lehoublon**
Párizsban, 17, rue de la Harpe.

758. szám.

Keresztúr községe.

Hirdetmény.

Egy a jegyzői teendőkbén jártas és önál-lóan működni tudó egyén 2—3 hónapra, eset-leg hosszabb időre alkalmazást nyerhet.

Havi fizetés 25 fit és erdemszerinti rész a magán munkálatokból.

Felhivatnak az állomást elnyerni óhajtok, hogy kérvényeiket a hozzámmal mielőbb terjesszék be. — Az állomás rögtön elfoglalandó.

Keresztúr (Bács megye) 1886 március 3-án.

3—2 Mártonfi Endre, jegyző.

1101. szám.

k. ig. 1886.

Pályázati hirdetmény.

Kúla községében leköszönés folytán meg-üriult községi és azzal egybekötött községi kór-ház orvosi állásra ezennel pályázat nyitattik és a választás megejtésére **f. évi április hó 21-ik napjának d. e. 9 órája** Kúla község-házához ezennel kitűzetik.

A megválasztandó községi orvost a 700 frtnyi évi fizetésén felül minden beteglátogatás után 35 kr. díj illeti — a halotti kémlést azon-ban díjtalanul tartozik teljesíteni. Pályázni óhaj-tók felhivatnak, miszerint az 1871. XVIII. t. c. 74. §., illetve 1876. XIV. t. c. 143. §-a értelmé-ben szabályszerűen felszerelt és nyelvismertü-ket igazoló kérvényeiket f. évi április 18-ig bezárólag ezen szolgabírósnál nyujtsák be, mivel később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak. A megválasztott orvos ál-lomását f. évi május hó 1-én elfoglalni köteles.

Kúlán, 1886. évi március hó 2-án.

3—1 Schick Mátyás, szolgabíró.